

ἀξετρώπωτος ἐπίθ. πολλαχ. ἀξετρώπωτος Πελοπν. (Κορινθ.).

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξετρώπωτος < ξετρώπωνω.

1) Ὁ μὴ ἐκβληθεὶς ἐκ τῆς ὁπῆς πολλαχ.: Ὁ σκύλλος δὲν ἀφῆκε λαγὸ ἀξετρώπωτο. β) Ἀνεξερεύνητος Πελοπν. (Κορινθ.): Τίποτα δὲν ἀφῆσε ἀξετρώπωτο. 2) Ἐκεῖνος ἐκ τοῦ ὁποίου δὲν ἀφῆρεθῆ ἡ ἀραιὰ ραφή, τὰ τρώπωνματα πολλαχ.: Τὰ μανίκια εἶναι ἀξετρώπωτα.

***ἀξετσαμπούριστος** ἐπίθ. ἀξετσαμπούργους Στερελλ. (Αἰτωλ.).

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξετσαμπουριστός < *ξετσαμπουρίζω < ξετσαμπουρῶ.

Ἐκεῖνος ἐκ τοῦ ὁποίου δὲν ἀπεσπάρσθησαν, δὲν ἐξήχθησαν αἱ ῥῶγες ἢ οἱ κόκκοι, ἐπὶ καρπῶν ἢ ὀπωρῶν: Ἀξετσαμπούργη ἀσπρούδα (εἶδος λευκῆς σταφυλῆς). Ἀξετσαμπούργον καλαμπόκ.

ἀξετύλιχτος ἐπίθ. σύνηθ. ἀξετύλιχτους Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀξετύλιγος Εὐβ. (Κονίστρ.).

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξετυλιχτός < ξετυλίγω.

Ὁ μὴ ἐκτυλιχθεὶς, ὁ μὴ διαπτυχθεὶς σύνηθ.: Τὸ παννὶ ἦτανε ἀξετύλιχτο ἀπὸ τὸ ἀντί.

ἀξεφάσκιωτος ἐπίθ. Κεφαλλ. Χίος

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. ξεφάσκιωτος.

Ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν ἀφῆρεθῆσαν τὰ σπάργανα, ἢ φασκιά ἐνθ' ἄν.: Τὸ πῖθωσε τὸ παιδί 'ς τὸ κρεββάτι ἀξεφάσκιωτο Κεφαλλ.

ἀξεφωτίλιστος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ. ἀξεφ'τίλιστος Ἄνδρ. — Λεξ. Πρω. Δημητρ. ἀξεφ'τίλιγος ΚΠασαγιάν. Μοσχ. 56

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεφωτιλιστός < ξεφωτιλίζω.

Ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν ἀφῆρεθῆ τὸ καμένον μέρος τοῦ φωτιλιοῦ, ἢ ἐσχάρα, ἐπὶ λύχνου, λάμπας κττ. ἐνθ' ἄν.: Ἀξεφ'τίλιστο τὸν ἀφῆκε τὸ λύχνο Ἄνδρ. Λυχνάρι ἀξεφ'τίλιστο Λεξ. Πρω. Λάμπες ἀξεφ'τίλιγες ΚΠασαγιάν. ἐνθ' ἄν.

***ἀξεφλούδιαστος** ἐπίθ. ἀξιφλούδιαστους Λυκ. (Λιβύσσ.) ἱφιφλούδιαστους Ἡπ. (Ζαγόρ.).

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεφλουδιαστός < ξεφλουδιαζώ.

Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου δὲν ἀφῆρεθῆ ὁ φλοιός: Ἐχουμ' ἀκόμα τ' ἀραπονσίμα ἱφιφλούδιαστα Ζαγόρ. Συνών. ἀγλούπιστος 1, ἀγλυφτος 1, ἀκαθάριστος 1 δ, ἀκούρευτος (1) 2, ἀξεφλούδιαστος.

ἀξεφλούδιστος ἐπίθ. κοιν. ἀξεφλούδιγος Πελοπν. (Ἀρκαδ. Λάστ. Τρίκκ.) ἀξιφλούδ'γους Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀξεφλούδης Λεξ. Γαζ. (λ. ἄπτιστος).

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεφλουδιστός < ξεφλουδίζω.

*Ἀξεφλούδιαστος, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Ἀξεφλούδιστο ἀμύγδαλο-ἀχλάδι-μῆλο-ρωδάκινο κττ. Κουκκιά ἀξεφλούδιστα κοιν. || Φρ. Στειλιάρι ἀξεφλούδιστο εἶναι! (ἀγροῖκος, χωριάτης) Πελοπν. (Λάστ.).

ἀξεφόρτωτος ἐπίθ. Ἄνδρ. Κεφαλλ. Κρήτ. Χίος κ. ἀ. ἀξηφόρτωτος Κύπρ. Πελοπν. (Κορινθ.) Σύμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεφορτωτός < ξεφορτώνω.

Ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν ἀφῆρεθῆ τὸ φορτίον ἐνθ' ἄν.: Ἀξεφόρτωτον ἔχω τὸ γάδαρο Χίος. Καίκιν ἀξηφόρτωτο Σύμ. Ἀφῆσα τὸ μολάρι ἀξηφόρτωτο Κορινθ.

ἀξεφούρνιστα ἐπίρρ. Ἄνδρ. κ. ἀ. ἀξιφούρ'στα Σάμ. ἀξηφούρνιστα Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀξεφούρνιστος.

Χωρὶς νὰ ἔχη τις ξεφουρνίσει ἐνθ' ἄν.: Ἀξεφούρνιστα ἔχω ἀκόμα Ἄνδρ.

ἀξεφούρνιστος ἐπίθ. πολλαχ. ἀξηφούρνιστος Κύπρ. ἀξεφούρνιος Παξ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεφουρνιστός < ξεφουρνίζω.

1) Ὁ μὴ ἐκβληθεὶς ἐκ τοῦ φούρνου, ἐπὶ ἄρτων πολλαχ.: Τὰ ψονμιά εἶναι ἀξεφούρνιστα πολλαχ. Ἐχομαν τὸ ψωμί ἀκόμα ἀξεφούρνιο Παξ. 2) Μεταφ. ὁ μὴ ἐκβληθεὶς ἐκ τοῦ στόματος, ἐπὶ λόγου ΓΨυχάρ. Τὰ δυὸ ἀδέρφ. 82: Σύνναξε νομίσματα καὶ γὰ νὰ φανῇ πῶς ἦτανε ἀρχαιολόγος 'ς τ' ἀλήθεια σοῦ ξεφούρνισε... τοῖς πρὸ ἀξεφούρνιστες ἑλληνοκουρες. Συνών. ἀξεστομίστος.

ἀξεφύλλιαστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀξιφύλλιαγους Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀξιφύλλιαους Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεφυλλιαστός < *ξεφυλλιάζω.

Ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν ἀφῆρεθῆσαν τὰ φύλλα ἢ οἱ βλαστοί: Οὐ καπνὸς εἶν' ἀξιφύλλιαγους. Ἀξιφύλλια τ' ἔχον τ' ἡ κριββατῖνα. Συνών. ἀξεφύλλιστος.

ἀξεφύλλιστα ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀξεφύλλιστα Πελοπν. (Ξυλόκ.).

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀξεφύλλιστος.

Χωρὶς νὰ ἔχουν ἀφαιρεθῇ τὰ φύλλα: Ἐχω ἀξεφύλλιστα.

ἀξεφύλλιστος ἐπίθ. πολλαχ. ἀξεφύλλιγος Πελοπν. (Ξυλόκ. Τρίκκ.) ἀξιφύλλ'γους Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεφυλλιστός < ξεφυλλίζω.

Ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν ἀφῆρεθῆσαν τὰ φύλλα πολλαχ.: Καπνὸς ἀξεφύλλιστος. Ἀμπέλι ἀξεφύλλιστο (συνών. ἀμάδητο, δι' ὃ ἰδ. ἀμάδητος 1) πολλαχ. Ἀξεφύλλιγη σταφίδα Τρίκκ. Συνών. ἀξεφύλλιαστος.

ἀξεφύτρωτος ἐπίθ. Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεφυτρωτός < ξεφυτρώνω.

Ὁ μὴ φυτρώσας, ὁ μὴ βλαστήσας ἀκόμη.

ἀξέχαστος ἐπίθ. κοιν. ἀξέχαστους βόρ. ἰδιώμ. ἀξήχαστος Κύπρ. — Δλιπέρτ. Τζιωπρ. τραοῦδ. 2, 21 ἀξήχαστους Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀξέχαστος Σύμ. ἀξήχαστος Σύμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεχαστός < ξεχνῶ, παρ' ὃ καὶ ξεχάνω, ὅθεν ἐκ τοῦ ἐνεστ. τὸ ἀξέχαστος.

Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν λησμονεῖ τις, ὁ μὴ λησμονούμενος κοιν.: Ἀξέχαστη διασκέδασι-μέρα κττ. Ἀξέχαστα χρόνια. Ἀξέχαστες στιγμὲς κοιν. || Ποίημ.

Καλῶς τοὺς, καλῶς ἤρτετε, ψυδῆ, καρκιά δική μας, τῆς μάννας τῆς ἀξήχαστης τῶαί γέν-νημαν τῶαί θρέμ-μαν. (μάννα=πατρίς) Δλιπέρτ. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀλησμόνητος, ἀνάσπαλτος 1.

ἀξεχείμαστος ἐπίθ. Λεξ. Αἰν. ἀξιχείμαστους Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεχειμαστός < ξεχειμάζω.

1) Ὁ μὴ κατελθὼν κατὰ τὸν χειμῶνα εἰς πεδινὰ χειμάρδια διὰ τὰ διαχειμάσῃ ἔνθ' ἄν.: *Τί περιμέν'ς ξύγγ' ἀπ' αὐτάνα, ἀξιχείμαστα πράματα* (ἐπὶ ἰσχνῶν ζώων). 2) Ὁ μὴ διελθὼν ἀκόμη τὸν χειμῶνα Στερελλ. (Αἰτωλ.): *Εἶνι ἀξιχείμαστα ἀκόμα τὰ πράματα κ' εἶνι παχὰ* (διότι δὲν ὑπέστησαν τὰς κακουχίας τοῦ χειμῶνος, ὥστε νὰ ἀδυνατίσουν).

ἀξεχνούδιστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀξεχνούδιστος Κύπρ. Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεχνουδιστός < ξεχνουδίζω.

Ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν ἀφηρέθη ὁ χνοῦς: *Ροῦχα ἀξεχνούδιστα*.

ἀξεχορτάριστος ἐπίθ. Χίος κ. ἀ. Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεχορταριστός < ξεχορταρίζω.

Ὁ μὴ καθαρισθεὶς ἐκ τῶν ζιζανίων, παρασίτων κττ., ἐπὶ ἀγροῦ ἔνθ' ἄν.: *Ἐχω τὸ χωράφι ἀκόμη ἀξεχορτάριστο Χίος*. Συνών. ἀβοτάνιστος 1, ἀξεβοτάνιστος, ἀξεχόρτιστος.

ἀξεχόρτιστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀξεχόρτιστος Κύπρ. Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεχορτιστός < ξεχορτίζω.

Ἀξεχορτάριστος, ὁ ἰδ.: *Περβόλιν ἀξεχόρτιστον*.

ἀξεχρόνιαστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀξεχρόνιαστος Κεφαλλ. Πελοπν. (Σουδεν.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεχρονιαστός < ξεχρονιάζω.

Ἐκεῖνος ποῦ εἶθε νὰ μὴ ξεχρονιασῇ, νὰ μὴ βγάλῃ τὸ χρόνον ἔνθ' ἄν.: Φρ. *Ἀχ μωρέ, ἀξεχρόνιαγο!* (ἀρὰ) Σουδεν. Συνών. ἀδούρητος 1β, ἀχρόνιαστος.

ἀξεχωριστὰ ἢ, ἐτυπώθη εἰς τὰ παραδείγματα τοῦ ἀ- στερητ. 1β, ἀλλ' ἢ λ. ἀπηρεχαιωμένη παρὰ Σομ.

ἀξεχώριστα ἐπίρρ. ΚΠαλαμ. Δωδεκάλ. Γύφτ. 36 καὶ Γράμματ. 2,85 ΓΞενοπ. Θέατρ. 1,67—Λεξ. Δεξ. Μ. Ἐγκυκλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀξεχώριστος. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ. Ἀδιακρίτως ἔνθ' ἄν.: *Χαρὰ καὶ πίκρα ἀνακατωμένα κί ἀξεχώριστα* ΓΞενοπ. ἔνθ' ἄν. || Ποίημ.

Καὶ τοὺς σπόρους καὶ τοὺς μητρες κλειόντας ἀξεχώριστα ΚΠαλαμ. Δωδεκάλ. Γύφτ. 36.

ἀξεχώριστος ἐπίθ. σύννηθ. ἀξεχώριγος Πόντ. (Σάντ.) Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. ξεχωριστός. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ἀδιανέμητος, ἀδιαίρετος σύννηθ. καὶ Πόντ. (Σάντ.): *Τὰ κληρονομικὰ τὰ ἔχουμεν ἀκόμη ἀξεχώριστα σύννηθ.* 2) Ἀχώριστος, στενῶς συνδεδεμένος σύννηθ.: *Ἀξεχώριστοι φίλοι.* 3) Δυσδιάκριτος σύννηθ.: *Αὐτὰ τὰ δίδυμα εἶναι ἀξεχώριστα, μοιάζουν πολὺ.*

Πβ. ἀχώριστος.

ἀξέχωστος ἐπίθ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Χίος κ. ἀ. ἀξέχουτους Σάμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεχωστός < ξεχώνω.

Ὁ μὴ ἐκταφεὶς ἔνθ' ἄν.: *Ὁ πατέρας μου εἶναι ἀκόμη ἀξέχωστος* (δὲν ἐγένετο ἀνακομιδὴ τῶν ὀστέων αὐτοῦ) Σαρεκκλ.

ἀξεψύχητος ἐπίθ. Κυκλ. (Θήρ. κ. ἀ.) ἀξεψύχητος Κύπρ. ἀξεψύχιστος Θήρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξεψυχητός < ξεψύχω.

1) Ὁ μὴ ἀποθανὼν ἀκόμη, ὁ μὴ ξεψυχήσας Κύπρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Ἀξεψύχιστος εἶναι ἀκόμη, μὰ ψυχομαχεῖ Ἀπύρανθ.* 2) Ἐκεῖνος ποῦ εἶθε νὰ μὴ ξεψυχήσῃ εὐκόλως Κυκλ. (Θήρ. κ. ἀ.) Πελοπν. (Λακων.): Φρ. *ὦ, τὸν ἀξεψύχιστο!* (ἐπὶ φιλαργύρου, ἀχαρίστου κττ.) Λακων.

ἀξήγητα ἐπίρρ. ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ζωή 262

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀξήγητος.

Ἀνερμηνεύτως, ἀνεξηγήτως: Ποίημ.

Κάθε φορὰ ποῦ ἀξήγητα 'ς τὰ βάθη σου ἔγροικας καὶ ἀπαλό, ἀπαλώτατον, ὁλόγλυκο, ποιὸς ξέρει! ὦ σπῖτι, λέγε. — Ἀγύριστη κ' ἐσὺ μὲ ἀποζητᾷς;

ἀξήγητος ἐπίθ. ἀνεξηγήτος λόγ. σύννηθ. ἀξήγητος πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξηγητός < ξηγῶ. Ἡ λ. καὶ ἐν χειρογρ. τοῦ 17ου αἰῶνος. Πβ. Λαογρ. 3(1911)389. Τὸ ἀνεξηγήτος μεταγν.

Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐρμηνευθῇ, νὰ ἐξηγηθῇ σύννηθ.: *Καὶ τότε μέσα μου ἀναψεν ἀξήγητη μὲ δύναμι ποῦ δὲ βρίσκω λόγια νὰ τὴν πῶ* ΚΠαλαμ. Τρισεύγ. 44 || Ποίημ.

Ὅλα εἶχαν πάρε μὲ σοφὴ καὶ μὲ ἀνεξηγήτη ὁμορφιὰ ΙΠαναγιωτόπ. ἐν Ἀνθολ. Ἡ Ἀποστολίδ. 321

Λαχτάρεις ἀνεξηγήτες βαθρὰ μου ἀθώρητο ἓνα χέρι ἔχει ξυπνήσει ΣΜαυροειδ. ἐν Ἀνθολ. Ἡ Ἀποστολίδ. 239.

ἀξήλωτος ἐπίθ. κοιν. ἀξήλουτους βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξηλωτός < ξηλώνω.

Ὁ μὴ ἐκραφεὶς, ὁ μὴ ξηλωθεὶς, συνήθως ἐπὶ ἐνδυμάτων κττ.: *Ἀξήλωτο μανίκι-πάπλωμα-ρουχο-σακκάκι-φόρεμα* κττ. *Ἀξήλωτη φούστα.*

ἀξημέρωτα ἐπίρρ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀξημέρωτος.

Πρὶν ἐξημερώσῃ, περὶ ὄρθρον ἔνθ' ἄν.: *Ἐφυγε - ἦρθε ἀξημέρωτα πολλαχ.* Ἐπεφτε νὰ κοιμηθῇ γὰ νὰ σηκωθῇ πάλι ἀξημέρωτα ΓΜαράντ. Μιχελ. 15.

ἀξημέρωτος ἐπίθ. σύννηθ. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. κ. ἀ.) ἀξ'μέρουτους βόρ. ἰδιώμ. ἀξ'μέουτους Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ξημερωτός < ξημερώνω.

1) Ὁ μὴ καταλαμβανόμενος ἢ ὁ μὴ καταληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἡμέρας σύννηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ.): *Ἀξημέρωτοι ἔφτασαμε 'ς σὸ δεῖνα μέρος Κερασ.* || Φρ. *Νύχτα ἀξημέρωτη* (μακρὰ, ἀντίθ. ἀβράδυστη μέρα) Κάρπ. Πελοπν. (Λακων.) || Ποίημ.

Γὰ μὲ ὅλα περὶ ἀξημέρωτα | καὶ τοῦ ἡλίου ἐσὺ λαμπάδα! ΚΠαλαμ. Βωμ. 178 Συνών. ἀμέρωτος (Ι). 2) Ἐκεῖνος ποῦ εἶθε νὰ μὴ ἰδῇ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, νὰ μὴ ξημερωθῇ σύννηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ.): *Τί εἶχε μετ' ἐσένα ὁ ἀξημέρωτος!* Ἡπ. || Φρ. *Ὁ ἀχρόνιαγος κί ἀξ'μέρουτους!* (ἀρὰ) Σάμ. *Ἀχ, ἀνάθιμά σι, ἀξημέουτι! Σαμοθρ. Ἀξημέρωτον νὰ ἐλέπω σε!* (νὰ σὲ βλέπω) Κερασ.

ἀξία ἢ, κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Χαλδ.) ἀξίγια Πόντ. (Κερασ.) ἀξιά Θράκ. (Μάδυτ. Σαρεκκλ. Σηλυβρ.) Κωνπλ. Μεγίστ. Σύμ. κ. ἀ. ἀξιά Ἰμβρ. ἀξιά Κρήτ. Κυδων. Λέσβ. κ. ἀ. ἀξία Κύθηρ. ἔξιά Κάλυμν. Κρήτ. Σίφν. Στερελλ. (Καλοσκοπ.) κ. ἀ. ἔξιά Κρήτ. Σύμ. ἔξιά Κάρπ. Κρήτ. ἔξιά Θήρ. Κρήτ.

Τὸ ἀρχ. οὖς. ἀξία. Ὁ τύπ. ἀξία καὶ ἐν Ἐρωφίλ. πρᾶξ. Β στ. 41 (ἐκδ. ΚΣάθα σ. 334). Ὁ τύπ. ἔξιά καὶ παρὰ Γύπαρ. πρᾶξ. Β στ. 184 (ἐκδ. ΚΣάθα σ. 209). Ὁ τύπ. ἔξιά

